

ΚΙΤΣΟΣ ΤΖΑΒΕΛΛΑΣ - ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΙΑΟΥΛΗΣ

Δύο κορυφαίες φυσιογνωμίες του Αγώνα με διαφορετικά πεδία δράσης (θάλασσα – στεριά)

ΤΑΞΗ Α - ΤΜΗΜΑ 3ο – Δήμητρα Δούνη

Κριτήρια

- 1. Αριθμός σημαντικών μαχών**
- 2. Πολιτική δράση**
- 3. Χρόνια στον Αγώνα**
- 4. Πολεμική δεξιότητα**
- 5. Ηγετικές ικανότητες**
- 6. Υστεροφημία**

ΟΜΑΔΑ Α - ΚΙΤΣΟΣ ΤΖΑΒΕΛΛΑΣ

Δύο κορυφαίες φυσιογνωμίες του Αγώνα με διαφορετικά πεδία δράσης
(θάλασσα – στεριά)

Τεκμήριο 1: Βιογραφία (1821 Lexicon)

<https://drive.google.com/file/d/0B4dqYlrQi2zhVWRFaDJFdXRVRHR4M0FIX2hIR2liTHhhLTIR/view>

Τεκμήριο 2: Πορτραίτο (υδατογραφία) του Κίτσου Τζαβέλλα (Αρχείο Παναγιώτη Κένταυρου 1818-1863, αρ. εγγρ. 60-90, αρ. εισ. 30, κουτί 2)

Μουσείο Μπενάκη/Ιστορικά Αρχεία Ψηφιακό Αρχείο 1821

<https://1821.digitalarchive.gr/archive/show/node/2953>

Τεκμήριο 3: Η Εξοδος του Μεσολογγίου (ελαιογραφία του Θεόδωρου Βρυζάκη)
Εθνική Πινακοθήκη

<https://www.nationalgallery.gr/el/zographikh-monimi-ekthesi/painting/ta-hronia-tis-basileias-tou-othona/istoriki-zographiki/i-exodos-tou-mesologgiou-5446.html>

Τεκμήριο 4: Στιγμιότυπο της δράσης του Τζαβέλα κατά την Έξοδο του Μεσολογγίου (Βίοι Παράλληλοι των επί της αναγεννήσεως της Ελλάδος διαπρεψάντων ανδρών, Υπό Αναστασίου Ν. Γούδα, σ. 224)

https://books.google.gr/books?id=o0pGAQAAMAAJ&pg=PA221&dq=%CE%9C%CE%AC%CF%87%CE%B7+%CF%84%CE%B7%CF%82+%CE%9A%CE%BB%CE%B5%CE%AF%CF%83%CE%BF%CE%B2%CE%B1%CF%82&hl=el&sa=X&ved=2ahUKewjg0_rFjsjuAhVJwQIH HQ_IAUoQ6AEwAXoECAkQA#v=onepage&q&f=false

Ἐξαντληθεισῶν τῶν ἐν Μεσολογγίῳ τροφῶν, ἡ ἔνδοξος φρουρὰ αὐτοῦ ἀπεφάσισε νὰ ἐξέλθῃ ξιφήρης. Ὁ Τζαβέλας τότε, πλὴν τῶν λοιπῶν αὐτοῦ καθηκόντων ὡς ὀπλαρχηγοῦ, εἶχε καὶ τινα ἰδιαιτέρα. Πρὸ τινος χρόνου ἐγένετο σύζυγος ὡραίας Βραχωρίτιδος· ἔσχε μετ' αὐτῆς καὶ υἱὸν Δημήτριον, θηλάζοντα. Ὁφείλε λοιπὸν νὰ φροντίσῃ καὶ περὶ τῆς σωτηρίας τούτων. Μεταμφίεσας δὲ τὴν σύζυγόν του εἰς ἄνδρα, ὀπλίσας αὐτὴν διὰ πιστολίων καὶ σπάθης, ἐμπιστευθεὶς τὸ βρέφος εἰς χεῖρας στρατιώτου, ἐτέθη ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ἐκ γυναικῶν, παιδῶν καὶ μέρους τῆς φρουρᾶς, συγκειμένης φάλαγγος· διέταξε τοὺς οἰκείους νὰ τὸν παρακολουθῶσιν ἐκ τοῦ σύνεγγυς. Καθ' ὁδὸν μεταξὺ ἄλλων πολλῶν ἐπετέθη καὶ ἔφιππος ἀξιωματικὸς Ὀθωμανός· τότεν δ' εὐστόχως ἐπυρσβόλησεν αὐτὸν διὰ πιστολίου ὁ Τζαβέλας, ὥστε ἔρριψεν ἄπνουν. Οὐδὲ στιγμὴν ἀπώλεσεν ἡ σύζυγος· ἔδραξε τοὺς χαλινούς, ἵππευσε, παρηκολούθησε τὸν μικρόσωμον ἥρωα, κ' ἐπροστάτευεν αὐτὸν ἐκ τῶν νῶτων διὰ τοῦ σώματος τοῦ ἵππου. Εὐτυχῶς οὐ μόνον ἀμφότεροι ἐσώθησαν, ἀλλὰ κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ

Τρικούπη καὶ ἐκ τῶν ὀδηγουμένων ὑπὸ τοῦ Νότη Μπότσαρη καὶ Κίτσου Τζαβέλλα φαλάγγων ἀπωλέσθησαν σχετικῶς ὀλιγώτεροι. Ἄγνοοῦμεν κατὰ πόσον τὸ ἐπεισόδιον τοῦτο τοῦ βίου τοῦ Τζαβέλα δὲν εἶναι ἀξιοποιήσεως ἢ καὶ δράματος ἐν ἑλληνικῷ μάλιστα Θεάτρῳ. Κατὰ δυστυχίαν ὅμως οἱ σύζυγοι Τζαβέλα ἀπώλε-

Τεκμήριο 5: Το στρατόπεδο του Καραϊσκάκη: στο ύψωμα διακρίνονται, μεταξύ άλλων, ο Καραϊσκάκης, ο Μακρυγιάννης και ο Τζαβέλας (ελαιογραφία του Θεόδωρου Βρυζάκη)

Εθνική Πινακοθήκη

<https://www.nationalgallery.gr/el/zographikh-monimi-ekthesi/painting/ta-hronia-tis-basileias-tou-othona/istoriki-zographiki/to-stratopedo-tou-karaiskaki-61350.html>

Τεκμήριο 6: Διάταγμα του βασιλιά Όθωνα (το οποίο υπογράφεται και από τον υπουργό στρατιωτικών Κίτσο Τζαβέλα) για τον αποκλεισμό της Εύβοιας λόγω του κινήματος του Κριεζώτη (5/8/1847)

https://books.google.gr/books?id=k11EAAAACAAJ&pg=RA9-PP16&lpg=RA9-PP16&dq=%CE%9A%CF%81%CE%B9%CE%B5%CE%B6%CF%8E%CF%84%CE%B7%CF%82+%CE%A4%CE%B6%CE%B1%CE%B2%CE%AD%CE%BB%CE%B1%CF%82&source=bl&ots=J9dspdlPp1&sig=ACfU3U2aWd290OhB0LrpuvU_XMAFu7nOZQ&hl=en&sa=X&ved=2ahUKewiGwd6xzPHvAhUJ66QKHSyPD-w4HhDoATAIegQIDxAD#v=onepage&q&f=false

ΔΙΑΤΑΓΜΑ.

Περὶ ἀποκλεισμοῦ διαφόρων θέσεων τῆς νήσου Εὐβοίας.

Ο Θ Ω Ν

Ε Λ Ε Ω Ι Θ Ε Ο Υ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἐχόντες ὑπ' ὄψιν ὅτι ὁ ὑποστράτηγος Ν. Κριεζώτης ἀποδράς ἐκ τῶν ἐν Χαλκίδι φυλακῶν, ὅπου ἔτε προφυλακισμένος δυνάμει δικαστικοῦ ἐντάλματος, ὑψώσε τὴν σημαίαν τῆς ἀποστασίας, στρατολογῶν ἀνευ ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως, καταλαμβάνων θέσεις καὶ κατασκευάζων ὀχυρώματα, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ διαταράξῃ τὴν κοινὴν ἡσυχίαν καὶ ἀσφάλειαν·

Θεωροῦντες, ὅτι διὰ νὰ καταβληθῇ ταχέως τὸ στρατιωτικὸν τοῦτο κίνημα τοῦ ὑποστρατήγου Ν. Κριεζώτου καὶ τῶν συναιτίων αὐτοῦ, ἀπαιτεῖται νὰ ἐνεργηθῇ ἀποκλεισμός καὶ διὰ ξηρᾶς καὶ διὰ θαλάσσης ὅλων ἐκείνων τῶν μερῶν, ἀπὸ τὰ ὁποῖα δύναται νὰ πορίζηται τροφᾶς καὶ πολεμεφόδια.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἡμετέρου Ἰπουργικοῦ Συμβουλίου ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

1. Ὅλα τὰ μέρη τὰ ἀπὸ τοῦ ἀκρωτηρίου τῆς Χερσονήσου Εὐβοίας μέχρι τοῦ ἀκρωτηρίου τοῦ Καφηρέως (cavo d'oro) καὶ ἐκείθεν ἀπὸ τοῦ ἀκρωτηρίου τούτου μέχρι τοῦ ἀκρωτηρίου Γηρέζε (Μαντίλου) καὶ ἀπ' αὐτοῦ ὅλη ἡ μεσημέρινη παραλίχ πρὸς τοὺς κόλπους τῆς Εὐ-

ρίπου και Αταλάντης μέχρι του λιμένος τῶν Ἰβραιῶν, συμπεριλαμβανομένου καὶ τούτου, κηρύττονται ἀποκλεισμένα διὰ θαλάσσης· διὰ ξηρᾶς δὲ ἀποκλείονται αἱ θέσεις, εἰς τὰς ὁποίας εὐρίσκεται ὠχυρωμένος ὁ ἀποστάτης Κριζώτης μετὰ τῶν ἵππιδῶν του, ἐπομένως ἀπαγορεύεται εἰς ἕκαστον τὸ νὰ προσέλθῃ εἰς τὰ μέρη ταῦτα ὄρων, εἴτε πρὸς πώλησιν εἴτε ἄλλως πως, εἰς αὐτὰ τροφάς, πολεμιφόδια, ἢ ὁποιαδήποτε ἄλλα πράγματα ἢ μέσα ὁποιαδήποτε συντελοῦντα εἰς διατήρησιν, ἐνίσχυσιν ἢ ὑποστήριξιν αὐτῶν.

Ἐπ' αὐτῷ τούτῳ διορίσθησαν κατὰ ξηρᾶν καὶ θάλασσαν δυνάμεις διὰ νὰ διακόψωσι πᾶσαν ὁποιαδήποτε συγκοινωνίαν μετὰ τὰ ἀνωτέρω σημειωθέντα μέρη, καὶ μετὰ τοὺς ἐν αὐτοῖς ὠχυρωμένους.

2. Οἱ παραβάται τῶν διὰ τοῦ προηγουμένου ἀρθροῦ ὀριζομένων θέλουν συλλαμβάνεσθαι καὶ παραπέμπεσθαι εἰς τὸ ἐν Χαλκίδι δικαστήριον, διὰ νὰ δικάζωνται κατὰ τοὺς ὀρισμοὺς τῶν κειμένων νόμων.

Οἱ ἡμέτεροι Ὑπουργοὶ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν, Ἐσωτερικῶν, τῆς Δικαιοσύνης, τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τῶν Ναυτικῶν θέλουν δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸ παρὸν Διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 5 Ἀυγούστου 1847.

Ο Θ Ω Ν.

Ι. ΚΩΛΕΤΗΣ, Κ. ΤΖΑΒΕΛΑΣ, Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ Γ. ΓΛΑΡΑΚΗΣ,
Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ, ΚΩΝΣΤ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ,
Ν. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ.

Τεκμήριο 7: Διορισμός του Κίτσου Τζαβέλα ως πρωθυπουργού (5/9/1847)
Μουσείο Μπενάκη/Ιστορικά Αρχεία Ψηφιακό Αρχείο 1821
<https://1821.digitalarchive.gr/archive/show/node/980>

ΟΜΑΔΑ Β - ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΙΑΟΥΛΗΣ

Δύο κορυφαίες φυσιогνωμίες του Αγώνα με διαφορετικά πεδία δράσης
(θάλασσα – στεριά)

Τεκμήριο 1: Βιογραφία (1821 Lexicon)

<https://drive.google.com/file/d/0B4dqYlrQi2zhb3poTG1PZVVQbTVmMwDhSC1YbUJpY0haS21Z/view>

Τεκμήριο 2: Ναυμαχία στο Γέροντα (1821 Lexicon)

<https://drive.google.com/file/d/0B4dqYlrQi2zhbIzbfJONUN4TlhZZ2Rla01QMXUybHF1ZHNN/view>

Τεκμήριο 3: Ασημένια περίτεχνη λήκυθος που περιέχει την ταριχευμένη καρδιά του Ανδρέα Μιαούλη

Ιστορικό Αρχείο - Μουσείο Ύδρας , Ψηφιακό Αρχείο 1821

<https://1821.digitalarchive.gr/archive/show/art/963>

Τεκμήριο 4: Κατάληψη τουρκικού πλοίου από τον Μιαούλη (Συλλογή πιάτων με φιλελληνικές παραστάσεις)

Ιστορική και Εθνολογική Εταιρεία της Ελλάδος - Εθνικό Ιστορικό Μουσείο
Ψηφιακό Αρχείο 1821

<https://1821.digitalarchive.gr/archive/show/art/1075>

Τεκμήριο 5: Ανδρέας Μιαούλης (ντοκιμαντέρ)

Μηχανή του Χρόνου (25:30-τέλος)

<https://www.youtube.com/watch?v=Sp2d9dPWWtA>

Τεκμήριο 6: Σκηνή ναυμαχίας κατά την Επανάσταση (Πίνακας του Παναγιώτη Ζωγράφου με την καθοδήγηση του Μακρυγιάννη)

Τεκμήριο 7: Νίκη των Ελλήνων εναντίον των Τούρκων στη θάλασσα
Ζωφόρος, Βουλή των Ελλήνων, Ψηφιακό Αρχείο 1821

<https://1821.digitalarchive.gr/archive/show/art/773>

Τεκμήριο 8: Είδηση για την κατεδάφιση του σπιτιού του Ανδρέα Μιαούλη στα
Φύλλα Ευβοίας (2019)

Άρθρο στην εφημερίδα «Τα Νέα»:

<https://www.tanea.gr/2019/03/28/greece/katedafisan-to-spiti-tou-iroa-andrea-miaouli-stin-eyvoia/>

Ρεπορτάζ του τηλεοπτικού σταθμού Star: https://www.youtube.com/watch?v=9lr9_IQt0g8